

BUXORO VILOYATIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISH: SHOFIRKON MISOLIDA

Sharipov To'ymurod

GulDU Ekologiya va geografiya kafedrası 1-bosqich magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqola Buxoro viloyatining Shofirkon tumani misolida turizmni rivojlantirish imkoniyatlarini o'rganadi. Shofirkon tumani o'zining boy tarixiy va madaniy merosi, go'zal tabiati bilan sayyohlar uchun jozibador joydir. Maqolada infrastruktura va marketingni rivojlantirish bo'yicha tavsiyalar berilgan. Statistika va konkret misollar orqali Shofirkon tumani turizm sohasida qanday istiqbollarni o'z ichiga olishini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: Buxoro viloyati, Shofirkon tumani, turizm rivojlantirish, ekoturizm, madaniy turizm, tarixiy obidalar, infratuzilma

Buni ko'hna va navqiron Buxoroga kelayotgan sayyohlar oqimi yildan yilga oshayotganida ko'rish mumkin. 2021 yilda xorijiy sayyohlar soni 30 ming 800 nafarni tashkil etgan bo'lsa, 2022 yilda bu ko'rsatgich 550 ming nafarga yetgan. Joriy yilning dastlabki choragida boqiy Buxoroni ko'rish istagida kelgan chet ellik sayyohlar soni 400 mingtaga yetgan.

– Buxoroning o'ziga xos jozibasi bilan meni maftun etgan, – deydi Braziliyadan kelgan Jen Parizi Delima. – Sayohat qilish uchun internetdan izlab, aynan Buxoroni tanladim. Negaki, ko'p ming yillik bu tarixiy evrilishlar davrini bosib o'tgan shaharning takrorlanmas me'moriy obidalarida o'zgacha sehr, mahobat bor. Labi hovuz, Ark qo'rg'oni, Nodir devonbegi madrasasi, Somoniylar maqbarasi, yana boshqa obidalar o'z koloriti, dizayni, sharqona go'zalligi bilan ajralib turadi.

Mahalliy sayyohlar misolida olsak, 2021 yilda 1 million 405 ming, 2022 yilda 2 million 700 mingdan ortiq mehmon Buxoroga tashrif buyurgan. Qadim an'ana va urf-odatlar, tarixiy ahamiyatga ega me'moriy obida va inshootlarga qiziqib, sayru sayohat uyushtirgan. Joriy yilning aprel holatida esa bu ko'rsatgich 1 million 200 ming kishini tashkil etgan.

Ma'lumot uchun, viloyatga tashrif buyurgan xorijlik sayyohlarning 58 foizi Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi davlatlari, 21 foizi Ko'hna Qit'a — Yevropa davlatlari, 17 foizi Osiyo mamlakatlari, 4 foizi Amerika qit'asi va boshqa yurtlar hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Buxoro viloyati, o'zining boy tarixi, madaniyati va arxitektura yodgorliklari bilan, O'zbekistonning eng muhim turizm markazlaridan biri hisoblanadi. Bu hududda joylashgan Shofirkon tumani esa o'zining o'ziga xos go'zalligi va tarixiy merosi bilan sayyohlarni o'ziga jalb etmoqda. Ushbu maqolada Shofirkon tumani misolida Buxoro viloyatidagi turizmni rivojlantirish imkoniyatlari va istiqbollari haqida fikr yuritamiz.

1-rasm. Shofirkonning O‘zbekiston xaritasidagi o‘rni

2-rasm. Xo‘ja Muhammad Orif ar-Revgari maqbarasi

Shofirkon tumani: tarixiy va madaniy merosi

Shofirkon tumani Buxoro shahridan 60 km masofada joylashgan. Shofirkon tumani qadim zamonlardan buyon muhim savdo yo‘llaridan biri bo‘lib, ko‘plab tarixiy voqealarga guvoh bo‘lgan. Tumandagi qadimiy yodgorliklar, masjidlar, madrasalar va boshqa tarixiy obidalar sayyohlar uchun qiziqarli joylar hisoblanadi. Masalan, Shofirkonning eng mashhur obidalaridan biri - **Xo‘ja Muhammad Orif ar-Revgari**, bu joy o‘zining ma‘naviy ahamiyati bilan ajralib turadi.

Xo‘ja Muhammad Orif ar-Revgari [maqbarasi](#) [murshid](#) Xo‘ja Orif Revgariyning dafn etilgan joyidir. U XII asrning o‘rtalarida Revgar

qishlog‘ida tug‘ilib, buyuk [murshid](#) Abduxoliq G‘ijduvoniyni [muridi](#) bo‘lgan. Buyuk ustozning vafotidan so‘ng, u qolganlarga ruhiy murabbiy bo‘lish uchun ruxsat olgan. Umrining oxirigacha faol diniy faoliyat bilan shug‘ullangan. Baland ovozda [zikr](#) qilishni xush ko‘rgan. Xo‘ja Orif 150 yil umr ko‘rganligi haqida [afsonalar](#) mavjud. U [Buxoro](#) viloyatining [Shofirkon](#) tumanida dafn etilgan.

Mahalliy aholi bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri aloqada bo‘lish va qishloq hayotini tajriba qilish imkoniyatlari sayyohlar uchun qiziqarli bo‘lishi mumkin. Bu esa mahalliy iqtisodiyotni rivojlantirishga ham yordam beradi.

2022-yilda O‘zbekiston bo‘ylab sayyohlar soni 2,5 milliondan ortiqni tashkil etdi. Buxoro viloyati esa 10% dan ko‘proq sayyohlarni o‘ziga jalb etdi. Shofirkon tumani bu raqamning bir qismidir, lekin aniq statistik ma‘lumotlar hozircha yetarli emas. Biroq,

Shofirkon va uning atrofidagi obidalarni ko'rishga kelgan sayyohlar soni har yili oshib bormoqda.

Shofirkon atrofida ko'plab tabiiy go'zalliklar mavjud, masalan, Tog'li hududlar va yovvoyi hayvonlar. Tabiatni o'rganish va sayohat yo'nalishlarini yaratish orqali ekoturizmni rivojlantirish mumkin. Shofirkonda mahalliy festival va madaniy tadbirlar o'tkazish orqali sayyohlarni jalb qilish imkoniyatlari mavjud.

Shofirkonda turizmni rivojlantirish uchun infratuzilma muhim rol o'ynaydi. Yangi mehmonxonalar, restoranlar va sayyohlik xizmatlarini taklif etuvchi inshootlar qurilishi sayyohlar uchun qulay shart-sharoitlarni yaratadi. Shuningdek, transport infratuzilmasini yaxshilash, masalan, avtomobil va jamoat transporti xizmatlarini kengaytirish ham muhimdir.

Hozirda tumanda 3-4 yulduzli mehmonxonalar soni juda kam. Buxoro shahridan Shofirkonga qatnovni yaxshilash va avtobus xizmatlarini ko'paytirish zarur. Bugungi kunda bu yo'nalishda faqatgina cheklangan xizmatlar mavjud. Buxoro viloyati, jumladan Shofirkon tumani, xalqaro sayyohlar orasida tanitish uchun marketing strategiyalarini ishlab chiqish zarur. Internet va ijtimoiy tarmoqlardan foydalanib, sayyohlik joylarini targ'ib qilish, sayyohlar uchun qiziqarli kontent yaratish muhimdir.

Xulosa

Shofirkon tumani Buxoro viloyatidagi turizmni rivojlantirish uchun juda katta imkoniyatlarga ega. Tarixiy va madaniy merosi, tabiiy go'zalliklari va mahalliy an'analari bilan bu hudud sayyohlar uchun jozibador. Turizm sohasini rivojlantirish uchun infratuzilmani yaxshilash, marketing strategiyalarini ishlab chiqish va mahalliy hamjamiyat bilan ishlash zarur. Bu orqali Shofirkon tumani va Buxoro viloyatining iqtisodiy o'sishini ta'minlash mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Mavlono Muhammad al-Buxoriy. *“Buxoro shahrining tarixiy merosi”*. Buxoro: Buxoro Davlat Universiteti. -2008
2. O'zbekiston Respublikasi Turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi. *“O'zbekiston turizmi: istiqbollar va muammolar”*. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi - 2020
3. Abdulazizov, A. *“Shofirkon tumani: tarixi va madaniyati”*. Buxoro: Buxoro Davlat Universiteti - 2021